

SUDFRANCIA ★ STELO

N° 156 - 1a kvaronjaro 2001 - 1° trimestre 2001 - 10 F

Dulingva bulteno eldonita de la Esperanto-federacio de Langvedoko-Rusiljono
Bulletin bilingue édité par la fédération d'espéranto du Languedoc-Roussillon
Jarabono/Abonnement : 40 F al pĉk / au CCP 956-28 P Montpellier (fédé d'E°)
☆☆

PRINTEPAJ RENDEVUOJ

Renaskiĝas la naturo post longa pluva vintro .
Ni ankaŭ revigliĝu kaj partoprenu iujn el la
anoncintaj E°-eventoj . Paske disvolviĝos Sat-
Amikara kongreso en Chambéry kun riĉa programo .
Nia federacia kongreso okazos sabaton la 19an
de Majo, ne plu en Agde sed apud Vias (precize
sur la nacia vojo 112, okcidente de tiu urbeto) . Ne
forgesu rezervi vian tagmanĝon (60F). La
limdato estas prokrastita ĝis la 1a de Majo (vidu
sur paĝo 2) . Samloke, sur la kvarstela kampadejo
kaj ferivilaĝo "Bieno La Drakejo" sekvos la unu-
-semajna staĝo, pli frue anoncita en Batipaume .
Legu la paĝon 4 sub la rubriko Béziers por trovi pli
da detaloj . Ne forgesu, ke la aliĝkotizo plialtiĝas
post la 15a de aprilo...

Rendez-vous de printemps .

La nature renaît après un long hiver pluvieux .
Retrouvons aussi notre entrain et participons à
quelques uns des événements d'espéranto annoncés .
A Pâques se déroulera le congrès de Sat-Amikaro à
Chambéry, avec un riche programme .
Notre congrès fédéral aura lieu samedi 19 Mai,
non plus à Agde mais près de Vias (exactement sur
la RN 112, à l'ouest de cette localité) . N'oubliez
pas de réserver votre repas (60 F) ! La date limite
est repoussée au 1° Mai (voir p.2) . Au même
endroit, sur le camping 4 étoiles et village de
vacances
"Domaine de la Dragonnière" suivra le stage d'une
semaine, annoncé précédemment à Batipaume .
Lisez la page 4 sous la rubrique Béziers pour
trouver davantage de détails . N'oubliez pas que le
tarif de l'adhésion augmente après le 15 avril...

CAMPING-CLUB ★★★★★ GC

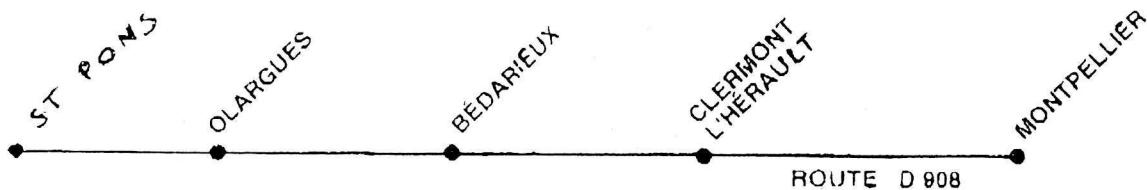
Domaine
de la
Dragonnière

Pentekoste pluraj naciaj E°-asocioj kuniĝos en
Limoges . Fine, ni proponas al vi denove amikan
semajnfina renkonton . Lastjare ĝi ebligis la
malkovron de la nordo de nia regiono en Lozère;
ĉijare ĝi ebligos malkovri tute alispecan lokon,
proksime de Olargues , centon da kilometroj
okcidente de Montpeliero . Vidu detalojn p.2 kaj
jam notu la datojn, la 16an kaj 17an de Junio .
Kaj se vi intencas partopreni kongreso(j)n aŭ aliajn
aranĝojn en somero, ne tro prokrastu vian aliĝon !
Ĝis !

J.H.

A la Pentecôte plusieurs associations françaises
d'E° se retrouveront à Limoges . Enfin, nous vous
proposons de nouveau une rencontre amicale de
fin de semaine . L'an dernier, elle a permis la
découverte du nord de notre région en Lozère .
Cette année elle permettra de découvrir un endroit
d'un caractère tout à fait différent, près d'Olargues,
à une centaine de km à l'ouest de Montpellier .
Voyez les détails p.2 et notez déjà la date, les 16 et
17 Juin . Et si vous avez l'intention de participer à
un ou des congrès ou d'autres manifestations en
été, ne repoussez pas trop votre adhésion !
A bientôt !

FEDERACIAJ AFEROJ

BULTENO

Ĉu vi repagis vian abonon al SFS ? Se jes, bonege; se ne, faru baldaŭ ! Pagu 40 F al via grupkasist(in)o kaj, se vi estas izolita esperantisto, sendu ĉekon al la federacia kasistino **Lucette Négron, 40 Chemin des Amandiers 34400 Lunel** -kun indiko pri la kialo de via pago ! Ĉeko je la nomo de : **fédération d'Espéranto du Languedoc-Roussillon**. Se vi uzas poŝtĉekon, vi povas ĝiri la sumon rekte al CCP/pĉk **956-28 P Montpellier**. Anticipan dankon faciligi nian laboron

Avez-vous renouvelé votre abonnement à SFS ? Si ce n'est pas encore fait pour cette année, voyez le trésorier de votre groupe ou, si vous êtes isolé(e), envoyez votre chèque à la trésorière de la fédération (adresse ci-dessus) ou, si vous avez un CCP, versez la somme directement au n° indiqué. Merci à l'avance !

Memorindaj datoj :

- Hodiaŭ mem por renovigi la abonon al SFS,
- la 1an de Majo (plej malfrue) por mendi la tagmanĝon de la federacia tago en la "Bieno de Drakejo",
- la 15an de Majo por aliĝi la staĝon samloke (plialtiĝo de la aliĝkoto),
- la 8an de junio (plej malfrue) por la amika semajnfino apud Olargues (34).

AMIKA SEMAJNFINA RENKONTO

sabaton, la 16an kaj dimanĉon, la 17an de junio en Les Sagnes, pitoreska vilaĝeteto, proksime de Olargues (34), ĉe niaj gesamideanoj Henryka Olek kaj Gérard Paing. Vidu la programon dekstre kaj resendu la aliĝilon ĉi-sube **antaŭ la 8a de junio** (ĉeko je la nomo de Henryka Olek) al Gérard Paing Les Sagnes, 34390 Olargues Tel/fakso 0467977910

Programo de la semajnfino en Les Sagnes

Sabaton, la 16an de junio :

- 10h-12h30 : Bonvenon; elekto de dormloko; vizito.
- 12h30 : Aperitivo kaj tagmanĝo subĉiela, ombre de kverko .
- 15h-19h : Diversaj eblecoj :
 - *piedpromenado sur montareto tra kaŝtanoj aŭ aliro al rivereto, bano (ne forgesu banveston !)
 - *ludoj : tabloteniso, globludo .
- 20h : Vespermanĝo (*Estas malfacile fari menuon 3 monatojn antaŭ...sed ni povas garanti, ke estos bonguste*)
- Komuna vespero : Gérard kaj Henryka rakontos sian vojaĝon tra **Brazilo** . Bonan nokton !

Dimanĉon, la 17an de junio :

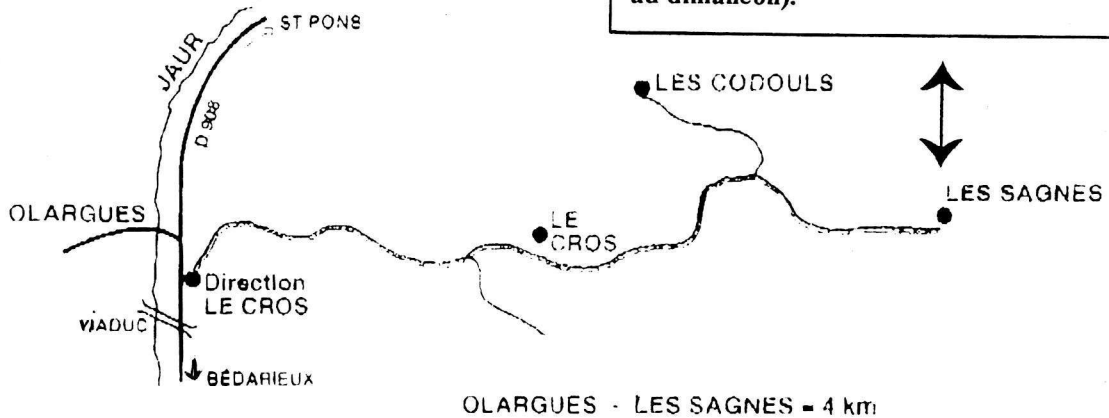
- 8h-10h : Matenmanĝo
 - 10h : Vizito de Olargues (XIIa jarcento) aŭ promenado ĝis "le Mas du Gua".
 - 12h30 : Tagmanĝo kaj ĝis la revido !
- Eblas ankaŭ partopreni nur unu tagon (sabaton aŭ dimanĉon).**

FEDERACIA KONGRESO

Sabaton, la 19an de majo, de la 10a ĝis la 17a horo en "Domaine de la Dragonnière", proksime de Vias (34) . Se vi deziras partopreni la tagmanĝon surloke (60F), bonvolu informi nian sekretarion **antaŭ la 1a de Majo** . Adreso : Charles Gérard-Voinçon 4,Rue Dr Rives 66000 Perpignan . Tel-numero (vespere) **04 68 55 51 77**

STAĜO DE AGDE

Ĝi sekvas nian federacian tagon (**de la 19a ĝis la 26a de majo**), disvolviĝos en agrabla kadro kaj agrabla etoso . Profitu la unikan okazon por perfektigi en la internacia lingvo, helpe de sindonemaj kaj kapablaj geinstruantoj . Informojn volonte donos al vi Christian Herbet, Domaine des 7 Fonts, 34300 Agde (Tel. 04 67 21 86 61). Vi povas dormi ekstere, se vi preferas ; vi povas ankaŭ veni kun ruldromo aŭ loĝveturilo (tre favora tarifo) . *Legu ankaŭ la rubrikon pri Béziers .*

ALIĜILO : dormolokoj dezirataj :

Se tranoktado en nia hejmo, bonvolu telefoni. 15 dormolokoj (alporti litaĵojn)
Estas dormejoj komunaj kaj individuaj . Eblas ankaŭ tendumi .

familia nomo	nombro da partoprenontoj	Sabata tagmanĝo	Sabata vespermanĝo	Dimanĉa matenmanĝo	Dimanĉa tagmanĝo	Sume
.....	50F x ...	30F x ...	10F x ...	50F xF

Libro de B-M. Robineau

La federacio aĉetis kaj lasis en bibliotekoj kvindek da libroj de niaj vojaĝemuloj. Sed, sed... iuj slipoj revenis sen indikoj aŭ kun indikoj ne uzablaj por kon-taktoj, eĉ foje iuj slipoj tute ne revenis ! Kion konkludi ?

Ĉu la personoj, kiuj "volontulis" por disdoni la librojn, bonvolus **plej baldaŭ resendi la inform-slipojn** ? Estas bezonataj nur kelkaj minutoj por respondi la demandojn ! Nur vi sur la tereno konas la nomojn de la kontaktindaj homoj . Alivorte vi estas neanstataŭigeblaj... kaj, konata refreno, E° estas ĉies afero .

Fine de septembro B. Robineau prelegos en Clermont-Ferrand, komence de oktobro li prelegos en Tuluzo . Inter la du , li volonte prelegus en nia regiono, do **je plej taŭga dato por varbi por la novaj kursoj**, tuj post la forumoj de asocioj. Kiu pretus helpi lin/nin por trovi lokojn por prelegoj ? Nun estas decidataj la programoj de la kulturaj asocioj por la venonta "sezono" . Kaj se vi ne estas plene konvinkitaj pri la eventuala profito de tia vizito, vidu dekstre eltirajojn de "E° Ile de France" de februaro kaj de savoja gazeto (decembro 2000). E° estas ĉies afero !

UNE RICHE EXPERIENCE 8 ANS AUTOUR DU MONDE

Une conférence audiovisuelle a eu lieu à Orly le 14 décembre. Pendant huit ans, Bruno et Maryvonne Robineau ont parcouru la planète, échangeant leur travail contre gîte et couvert, s'associant au labeur des paysans, se fondant dans l'intimité de leurs familles, partageant leurs repas, se gelant aux mêmes froidures, risquant les mêmes maladies.

De cette extraordinaire aventure, ils ont rapporté un vibrant témoignage. Par leur conférence, le public a découvert que l'espéranto n'est pas une utopie. Un outil neuf et attrayant pour présenter l'espéranto au grand public. Un récit-passion, un grand moment de rêve, d'humanité et de poésie, qui donne une nouvelle image de la langue internationale et peut stimuler les associations culturelles, les bibliothèques, les collèges, lycées,...

L'espéranto plutôt que l'anglais

Bruno Robineau pensait qu'avec l'anglais il s'en tirerait facilement. « **Contrairement aux idées reçues, l'anglais n'est pas aussi répandu qu'on le croit. Et quand il est parlé, il l'est mal ou avec des accents qui le rendent incompréhensible. C'est avec l'espéranto que nous avons eu le plus d'échange** » Bruno défend l'espéranto. Cette langue simple, logique, que l'on

peut apprendre rapidement, compte un réseau mondial d'espérantistes, et même une littérature.

« **Quand on pense aux sommes faramineuses dépensées à Bruxelles en traductions orales et écrites pour les seuls pays de l'Europe, il serait temps de prendre aussi une langue unique** », remarque-t-il. L'espéranto? « **Les puissances anglophones ne le**

voient pas d'un bon œil, tout comme les Français l'ont fait en 1922 quand la SDN avait adopté le projet de l'espéranto comme langue internationale. » Sa démonstration a été convaincante, puisqu'à l'issue des deux conférences, plusieurs personnes se sont renseignées pour les cours ou stages d'espéranto proposés par l'UTL.

Mondfamuloj :

Henryka Olek kaj Gérard Paing, kiuj invitas vin al amika semajnfino en junio (vidu la antaŭan paĝon), ĵus revenis de plurmonata vojaĝo tra Brazilo . Inter aliaj ili partoprenis la tut-mondan forumon de Porto Alegre kiel delegitoj de la franca verda partio . Parenteze Brazilo estos la lando de la UK en 2002 (Fortaleza)

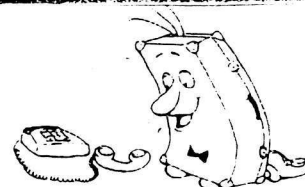
Sur la bildo dekstre, Gérard (maldekstre kun kaskedo) disdonas dokumentojn pri E° en la forumejo de Porto Alegre . Raportoj kaj fotoj pri niaj geamikoj estis troveblaj sur la reto, do ,sen fanfaroni, oni povas nun prave aserti, ke iuj el niaj federacianoj estas mond-famuloj . Espereble ni povos aŭdi, vidi aŭ legi ion pri ilia sperto (responde p. 2)

Pasporta Servo :

Senpaga gastigado de E°-parolantoj tra la mondo

En 1998 la listo enhavis la adresojn de 871 gastigantoj en 75 landoj, en 99 945, en 2000 1075 kaj ĉi-jare **1161 en 80 landoj**. Do, nekontesteble la progreso estas regula . Francio okupas la unuan lokon (prizorgas Jogos) kun 103 adresoj : 3 en Montpellier, novaj adresoj en Arieĝo kaj apud Narbonne, ktp. Gastigantoj ricevas la libreton senpage; la aliaj povas aĉeti por plani vojaĝon aŭ simple por montri la libreton varbeme . Ju pli da adresoj en la libreto, des pli valora ĝi estos . Kial ne fariĝi gastiganto (vi-mem decidis pri la kondiĉoj de akcepto)? Akceptonte gaston, "vi trovos plej interesan mondon en via propra hejmo" !

EN LA GRUPOJ :

*Henri Négron, la edzo de nia sindonema kasistino, forpasis en Lunel la 28an de februaro .
Al Luceette Négron kaj al ŝiaj familianoj ni prezentus nian profundan kondolenceon .*

BEZIERS :

Venontaj kunvenoj : sabaton, la 21an de aprilo, la 12an de majo, la 9an de junio .
Ĉiuj kunvenoj estas je 14h30 en la Domo de Asocioj .

Vojaĝo de Irananoj : Ili restadis du tagojn, de la 2a de februaro posttagmeze ĝis la 4a (foriro matene je la 9a). Do fakte nur unu tago estis kompleta . Ni manĝis kune en la MVA . La Irananino preparis por ni bonegan legomosupon ! Poste okazis la prelego . Nur la turisma aspekto estis prezentita - supraĵe ! Evidente la prelego ne entenis politikan vidpunkton . Sed ĉu ni povus atendi aliaĵon ? La tuta kunveno estis filmita per kameskopo : ĉu libere ? ĉu ordono de la irana registaro ? Oni povas konsideri, ke kelkaj el ni estas elrevigitaj . Sed ĉu tio povus okazi alimaniere ? Fakte, kion oni povus atendi ? Tamen la turisma parto povintus esti pli alloga kun pli da bildoj . Bedaŭrinde . Ambaŭ estis tre afablaj, sed kion ili povus pli precizigi ?

Staĝo : *Atentu ! Atentu ! Jes la staĝo okazos je la antaŭviditaj datoj (19a-26a de majo) sed NE en Batipaume .
Do uzu la aliĝilon, kiun vi trovis en la lasta SFS .*

Kial tiu ŝanĝo ? Christian klarigos tion al vi detale en la komenco de la staĝo . Nun sufiĉas scii, ke la estraro de Batipaume multe plialtigis la prezojn kaj ke la komforto ne estus tiel bona kiel antaŭe .

Do ni serĉis alian solvon . La domaine de la Dragonnière (inter Agde kaj Béziers) proponis al ni pli favorajn prezojn . Ni estos loĝataj en dometoj (mobilhomes) . Ĉiu entenas 2 ĉambrojn bone disigitajn per manĝo-ĉambro - kuirejeto . La tualetejoj estas por du ĉambroj . Ĉiu dormoĉambro estas por unu aŭ du personoj . Kompreneble ni manĝos en komuna manĝoĉambro . Vi havos la uzon de naĝejo kaj tenisejo . La maro estas iom pli malproksima ol en Batipaume : 5 kilometroj . Se vi havas ruldomon, vi povos uzi ĝin surloke kaj manĝi kun ni ĉiuj . Ne estas multaj arboj sed la sezono taŭgas por suno .

Tiu solvo estas provo . Ni esperas, ke tiu ŝanĝo ne ĝenos vin kaj ke vi aliĝos multaj kaj rapide por faciligi la laboron de Christian . Ĝis baldaŭ !

N.B. Se vi vojaĝos per trajne : haltu en la stacidomo de Béziers; iu atendos vin .

MENDE :

La okan de marto en la municipa biblioteko okazis diskutrondo pri la libro de Ges. Robineau, pli frue donacita de la federacio . Partoprenis dekkvino da personoj . Ĉiuj akordiĝis por diri, ke tia sperto estas speciale interesa legaĵo kaj iuj konfirmis la verecon de la raportoj . Estis nur bedaŭro ne legi pli detale la eldirojn de la renkontitoj . Anstataŭ literatura diskuto, fakte estis demandoj pri E° kaj Ges. Bernard kaj Hénin provis respondi . Vendiĝis unu libro de Ges. Robineau kaj alia de C. Piron; du junaj virinoj interesiĝas pri E° .

 Avis LN du 12 janvier

Appel aux amis de l'Espéranto ! Faites-vous connaître, pratiquons ensemble l'Espéranto, F. Bernard. Tél/Fax. 04.66.48.58.48.

MONTPELLIER :

La ĝenerala kunveno (atentu, ke la vorto "assembleo" ne taŭgas en tiu kazo) okazis dufoje, ĉar dum la unua kunveno de la 11a de januaro la raportoj ne estis akceptitaj . Komence de la eksterordinara kunveno de la 3a de februaro (29 personoj ĉeestantaj aŭ reprezentataj) oni omaĝis al Sro Pierre Martinez, ĵus honorigita per la Honora Legio pro heroaĵoj dum la lasta mondmilito . P. Martinez instruas esperanton jam de longe, kun sindonemo, afableco, humuro kaj precipe modeste . Pro la ampleksa defcito lastjare de la "semajno" de Sète (pli malpli 10 000F) kaj la manko de informado tiurilate, la kultura centro decidis ne plu respondeci pri la organizado de la semajno, kiun pritraktos alia kreota asocio . Demisiis la deĵoranta skipo (prezidantino : Yvette Vierre; sekretario : Louis Ensuque; kasistino : Claudine Poncy) . Estis elektita nova skipo (prezidantino : Annick Tora; sekretario : Rosa Aumeunier; kasistino : Jeanne Bès) Sidejo de la kultura centro ĉe la prezidantino : Résidence Les Pins - CD 17 - Appt. 13 / 1577, avenue de Maurin, 34070 Montpellier .

Dankon al la malnova skipo pro la multjara laboro; bonan sukceson al la nova skipo !

Kunvenoj : dum la januara kunveno, kiun partoprenis deko da personoj, Hanna Cayzac rakontis amuzajn anekdotojn kaj R. Aumeunier raportis pri sia "odiseada" vojaĝo de Montpellier al Poitiers per trajne, kiu, pro strikoj, daŭris unu tagon kaj duonon anstataŭ sep horojn !

Dum la kunveno de la 1a de marto (dudek partoprenantoj, rekorda nombro !) en Escoutaïre ni bone amuziĝis . Ĉiu rakontis anekdotojn aŭ diris humorajn poemojn . La etoso estis agrabla . Pro la printempaj ferioj, la venonta kunveno estos **la 3an de majo**, samloke samhore .

NDLR : SFS volonte aperigos la amuzajn anekdotojn rakontitajn dum la kunvenoj de la Kultura Centro .

Komunaj tagmanĝoj : Ĉar estas nun 4 E°-asocioj en Montpellier, estas bone sin trovi ĉiumonate ĉirkaŭ bona tablo . Disvolviĝis komuna tagmanĝo en tre amika etoso la 3an de februaro en Montpellier en tesalono "Sweet Time", alia okazis en Le Crès, en la restoracio "Le San Francisco" (atingebla per la buso n° 3a de la haltejo Le Corum) la 24an de marto. Pri la venontaj tagmanĝoj kontaktu la sekretariinon, tel-n° 04 67 22 37 24 . Ĉiuj estos bonvenaj . Ĝis !

Espéranto, Culture et Progrès (Esperanto, Kulturo kaj Progreso = EKP)

estas la nomo de la nova asocio fondita por pluvivigi la "semajnon" de Sète . La estraro konsistas el : prezidantino : Yvette Vierne ; sekretariino : Evelyne Banaszek ; help-sekretariino : Françoise Lefebvre ; kasisto : Nicolas Karatzaferis . Sidejo ĉe la prezidantino : 5, Rue du Docteur Roux 34090 Montpellier . Notinde, ke la informoj aperintaj en la lasta bulteno daŭre validas kaj ke la datoj anoncitaj (de la 25a de aŭgusto ĝis la unua de septembro) restas senŝanĝaj . Ni memorigas, ke la aliĝkotizo plialtiĝas je la unua de junio, do ne forgesu aliĝi ĝustatempe .

Bonan sukceson al la venontaj "internaciaj semajnoj" de Sète !

"Réinsertion et Espéranto" : UNUA KONTRAKTO !

Laiŭ raporto de Francis Bernard

La asocio "Reintegrigo kaj esperanto" festis la 25an de januaro 2001 en Montpellier sian unuan kontrakton kun la esperantistino Zohra Boubker, kun la ĉeesto de kvardeko da esperantistoj kaj simpatiantoj . La estraro de la E°-federacio de Langvedoko-Rusiljono estis reprezentata .

Ni precizigu, ke la asocio "Reintegrigo kaj esperanto", kiel dunganto, subskribis kontrakton de nedeterminita daŭro . Nia juna esperantistino estos do la proparolantino de esperanto multmaniere, inter aliaj ŝi ricevis kontrakton de junuldungo por fari prelegojn kaj kursojn en lernejoj . Krome oni povas alvoki ŝin por pagendaj prelegoj kaj kursoj . Ŝi mem devos trovi aliajn merkatojn : tradukojn por gvidfolioj de komunumoj, por reklamoj de firmaoj, por noticoj, ktp .

La vespero disvolviĝis en varma etoso, des pli ĝuinda ke regalis nin bufedo kun bongustaj manĝaĵoj .

Denove gratulojn al la respondeculoj de la asocio kaj plensukceson al Zohra !

Fine de la jaro estos dua kontrakto . Thierry Saladin renkontis 110 gejunulojn, el kiuj du 25jaraj estis elektitaj : Anne-Claire kaj Patrick . Zohra instruas al ili esperanton .

Nova kodo de la hejmpaĝo de "Réinsertion"
<http://reinsesperanto.multimania.com>

PERPIGNAN :

Dum la jarfinaj festoj (Kristnasko kaj Novjaro) nia Kultura Centro organizis en sia montrofenestro malgrandan ekspozicion . Kun la Kristnaska Paĉjo, bondeziroj esprimitaj en esperanto, kelkaj libroj, girlandoj kaj diversaj kristnaskaj aĵoj .

La sidejo (72, Avenue du Général de Gaulle) estas malfermata ĉiun sabaton matene (inter la 9a kaj 11a h) .

Nun du personoj deĵoras . Tel-n° : 04 68 34 22 18 . Semajnfine, sabate kaj dimanĉe, la sekretario estas kontaktebla per du tel-noj : 06 71 04 19 73 aŭ 04 68 55 51 77 (hejme) . Dekstre anonco en "L'Indépendant" (9-1)

La grupo partoprenos komence de septembro la festivalon "Visa pour l'image" per ekspozicieto en la montrofenestro kaj la 6an de oktobro "Babels en Perpinyà", kiun organizos GFEN 66 okaze de la jaro de eŭropaj lingvoj .

"La Semaine du Roussillon" raportis en la n° 252 (15-21 II) pri okazonta filatelieja ekspozicio omaĝe al Joan Amades . La temo estos Esperanto kaj Zamenhof kaj ĉiuj filateliejaj kontribuoj estos bonvenaj .

L'Amicale Philatélique "El Jardí" de Sant Quinti de Mediona (Catalogne) a rendu hommage en 1986 à Joan Amades i Gelat, qui a su recueillir les chansons, les proverbes et les traditions catalanes et qui a vécu plusieurs années à Sant Quinti de Mediona. Joan Amades était un grand espérantiste, et c'est pour cette raison que cette amicale monte une collection sur l'espéranto et Zamenhof et recherche tout document philatélique sur ce sujet.

Cours d'espéranto

Ce mardi, cours de langue internationale espéranto ; à 15 h perfectionnement. Le Centre culturel des P.-O. organise des cours par correspondance, cours d'initiation pour tout public. Le siège de l'association est ouvert tous les mardis de 14 h 30 à 17 h, tous les samedis, de 9 h à 11 h, au 72, avenue du Général-de-Gaulle à Perpignan. Tél. 04 68 34 22 18 ou 04 68 55 51 77. e.mail : charles.gerardvoincon@laposte.net

Les élèves des cours d'espéranto pourront consulter le dictionnaire "Espéranto catalan" édité par Carmen Llapart de Figueres.

MANIFESTACIOJ : Tri tagoj en Montpellier

La 8an, 15an kaj 16an de februaro 2001, okaze de la procesoj de José Bové kaj de liaj kunuloj de la sindikato "Confédération paysanne" (pro detruo de OGM kaj malmunto de McDo en Millau), multaj asocioj rendezuis en la parko de Peyrou apud la tribunalo .

Thierry Saladin kaj Patrice Brandy instalas budon (faritan de ili mem) por proponi Esperanton kiel rimedon al la tutmondiĝo. Esperantistoj de Montpellier, Béziers, Villeneuve sur Lot kaj de Lozère helpis ilin. Dum tiuj tri tagoj multaj personoj interesiĝis pri la internacia lingvo. Inter aliaj rimarkoj, oni povas citi :

- Mi jam aŭdis pri esperanto .
- Ĝi estas bona por kontraŭi la usonan hegemonion .
- Kiel esperanto estas rimedo al la tutmondiĝo de la ekonomio ?
- Ĉu esperanto ne forigus la aliajn lingvojn ?
- Kiel oni povas lerni ĝin ?

Ni disdonis dokumentojn kaj prezentis la francan revuon "Esperanto-Info", kiu celas konatigi tiun lingvon .

Kelkaj homoj abonis ĝin .

La trian tagon, je la 15a horo, ni forprenis nian banderolon kaj marŝis dum 3 horoj kaj duono en impona defilado ĉirkaŭ la centro de la urbo kun proksimume 15 000 manifestaciantoj . Spektantoj, ĉe la fenestroj kaj sur la trotuaroj, fotis kaj filmis . Dume, Emile Mas distribuis la prospekton de Sat-Amikaro : "les associations face à la mondialisation" (la asocioj antaŭ la tutmondiĝo) .

Francis Bernard

Redoni al Cezaro...

Por kompletigi la raporton, parto de la artikolo aperinta en "Midi Libre" la 9an de februaro .

Ne temis ĝustadire pri budo de la Montpellieraj esperantistoj ...

Same, kiam cirkulero de Sat-Amikaro indikas, ke la budo estis prizorgata de "Réinsertion et E°" kaj de la asocioj de Montpellier kaj Béziers, fakte respondecis "Réinsertion" kaj kelkaj individuaj esperantistoj . La asocioj ne estis kontaktitaj kaj teorie restas neŭtralaj .

**Paysans, syndicalistes, chômeurs, anarchistes et saltimbanques...
Ils étaient tous là pour soutenir « José »**

A chaque déplacement de l'homme à la pipe, c'est toute une galaxie associative et politique qui s'invite et déploie ses étendards.

Ecologistes, anarchistes et associations de chômeurs ont pignon sur rue. Un drapeau palestinien vient se glisser

dans le rouge occitaniste. Le stand de la Ligue communiste révolutionnaire côtoie celui d'Attac, association anti-mondialisation... ou des esperantistes montpelliérains, « *une langue qui permet une communication égalitaire* ». A mi-chemin entre marché biologique et Fête de l'Humanité, cette journée qui a culminé avec une manifestation d'un millier de personnes a mélangé les genres.

ĈE NIAJ NAJBAROJ

ARLES :

Internacia kurso . Ĉijare sekvas la kurson 1 Italino, 1 Ĉekino, 1 Alĝeriano, 1 Franco, 2 Hispaninoj !

Estas atendataj aliaj personoj, kiuj ĝis nun ne havas taŭgan horaron . Du studentoj sekvas la perkorespondan kurson .

Festo en Junio : la 100a datreveno de la Leĝo 1901 okazos de la 21a ĝis la 24a de junio. Samtempe nia grupo festos sian 90an datrevenon . Dank'al parto de la arĥivoj de Honoré Bourdelon (forpasinta en 82) ni provos fari ekspozicion. Inter la dokumentoj estos leteroj de Lydia Zamenhof, kiam ŝi instruis E-on en Francio .

TOULOUSE :

Informoj pri la loka kultura centro (EKC) estas troveblaj sur la reto (pri la lokaj radioelsendoj, la komunaj manĝoj, la kursoj kaj lingvaj semajnfinoj) . La federacio havas novan estraron : J. Cash estas la prezidantino, C. Lavarenne la sekretario kaj F. Martorell la kasisto . Ĝi planas cirkuleron ĉiun trimestron .

En Majo EKC rezervis tagon por konigi E-on, inter la tago de Eŭropo (9/5) kaj la forumo de lingvoj (20/5) .

La bulteno "La krokodilo" mencias la venontajn manĝo-klaĉojn de la 6/4, 4/5, 1 aŭ 8/6 kaj raportas kun koloraj fotoj pri la preparado de filmo fare de la staĝanoj de Arrout (09) .

La loka televido TLT akceptis 4 esperantistojn por 25minuta elsendo "Memoro" pri la temo E° la 12an de marto. Intervenis C. Lavarenne (historio), M. Lafosse (fervojistoj), F. Martorell (muziko), JM Cash (Pasporta servo kaj la movado). Fine oni ekparolas pri projekto de festo por Novjaro...

NACIE, INTERNACIE

Nova bulteno

Ne plu aperos "Franca Esperantisto"; la nova bulteno, post konsultado de la membroj de Esperanto-France estos "**Le Monde de l'Espéranto**". La unua numero baldaŭ alvenos kun novaj vestoj kaj enhavo, grandparte franclingva. Ĝin redaktos Christian Lavarenne. Aperritmo: ĉiun duan monaton. Jam sendu viajn kontribuojn por la dua n° sub la formo de raportoj, redaktitaj artikoloj, eventuale kun fotoj, al E°France Le Monde de l'Espéranto, 4 bis rue de la Cerisaie, 75004 Paris aŭ rete al mondo@esperanto-france.org. Por rapidaj informoj pri estontaj eventoj, informu koncize "Okazas" je la sama adreso aŭ okazas@esperanto.org. Fine, se estas bone informi nacie ne forgesu simple informi federaĉie. Vidu la adreson sur la lasta paĝo!

Kongreso de Chambéry

Diligenta skipo aktive preparas la paskan kongreson de Sat-Amikaro. Menciindaj eventoj: la 15an de aprilo, je la malfermo de la kongreso, la loka poŝto uzos porokazan **stampon** (nur en tiu tago). Mardo la 17a estos informtago kaj **Claude Piron** prelegos kaj gvidos debaton en la franca pri "la defio de lingvoj por Eŭropo kaj la mondo". Post la kongreso, la 18an de aprilo en universitato Marcoz **kolokvo** pritraktos la temon "plurlingvismo kaj internacia lingvo". Kompreneble ankaŭ la kutimaj programeroj, ekskursoj, ktp. Aliĝilo estas havebla ĉe SFS.

Kongreso de Limoges

Pentekoste (de la 2a ĝis 4a de junio) por pluraj asocioj: UFE, Jefe, GEE, AFCE, FET, E°-Limousin. La kongresa temo estos: **2001, eŭropa jaro de la lingvoj**. Kunvenoj, prelegoj, aktivulaj laborgrupoj, surlokaj vizitoj, ekskursoj. Aliĝilo estas havebla de SFS; informoj ĉe: esperanto-france.org/actualites

Universala Kongreso de Zagreb

Unua milo: Ĝis la 5a de februaro jam aliĝis 1070 kongresanoj el 50 landoj. Je tiu dato pintis en la statistiko Francio, Germanio kaj la gastiganta lando kun respektive 129, 122 kaj 115 registritaj aliĝintoj. Do, verŝajne sukcesa kongreso pro la nombro da partoprenontoj kaj bunta programo.

Antaŭ kaj postkongresoj: En la lasta bulteno ni menciis kelkajn antaŭviditajn E°-eventojn en Zagreb. Por malkovri la kongreslandon estas aliaj oficialaj aranĝoj: A1 -antaŭkongreso en Opatija kaj Istrio (14-21 VII); A2 -antaŭkongresa krozo kun velŝipa navigado laŭ la dalmataj urboj kaj insuloj (tuta semajno); P1 -postkongreso en Dubrovnik, klasigita de Unesko kiel parto de la mondkultura heredaĵo kaj naskiĝurbo de la fama mondvojaĝanto Marko Polo (tuta semajno); P2 - Velŝipa krozo al la mirindaj insuloj de Dalmatio (tuta semajno).

De Parizo al Zagreb:

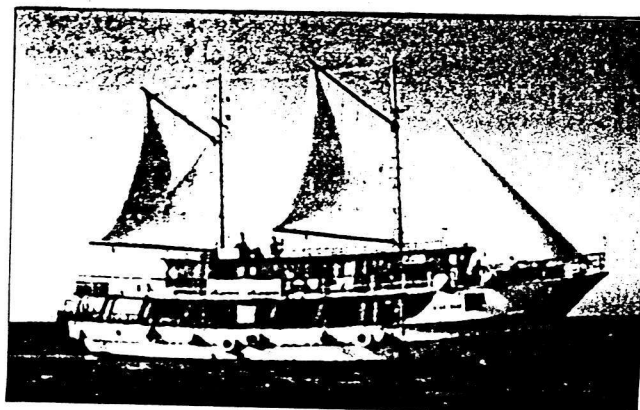
E°-France proponas grupvojaĝon al la UK. Foriro vendredon la 20an de julio vespere de Roissy, kongressemajno kun loĝado + matenmanĝoj en kvarstela hotelo apud la kongresejo. Reveno dimanĉon la 29an posttagmeze. Prezo de tiu vojaĝo -referenco N1 - preskaŭ 5000 F.

Alia propono -referenco N2 - turisma programo en Kroatio ĝis Dubrovnik kun vizitoj, ĉiuj manĝoj (29 VII-3 VIII). N1+N2 = 9490 F en 2personaj dormoĉambroj; Suplemento de 1850 F por unupersona ĉambro.

De Liono aŭ Montpellier al Zagreb:

Busoj ankaŭ ruliĝas regule de tiuj urboj al Zagreb. Ekzemple el Liono, foriro vendrede je 13h30, alveno en Zagreb sabate, je la 8a matene. Irkaj reven-prezo 740 F.

El Montpellier estas iom pli komplike: rekta buso (Eurolines) ĝis Venizia, poste buso aŭ trajno ĝis Trieste kaj de tie (E°)-buso al la UK. Sur la revenvojo ebleco pasigi plurajn tagojn en Trieste je la Itala E°-kongreso.

Tipa motora velŝipo uzata por la krozoj

DIVERSAĴOJ :

Franca Akademio :

En la nova eldono de la "vortaro de la Franca Akademio" la vorto "esperanto" aperos. Decidu vi mem, ĉu la difino estas pozitiva! Ne estas klare, ĉu la lingvo estas ankoraŭ uzata.

DICTIONNAIRE DE L'ACADÉMIE FRANÇAISE

9e EDITION
ÉOCÈNE à ÉTENDUE

*ESPÉRANTO n. m. XXe siècle. De *esperanto*, « celui qui espère », dans la langue créée par L. Zamenhof.

Langue artificielle conçue à la fin du XIXe siècle, à partir des langues romanes et germaniques, et dont le créateur, Lazare Zamenhof, espérait qu'elle servirait la compréhension et la paix entre les peuples en devenant langue de communication internationale.

Biciklistaj karavanoj al Strasburgo :

(al la Tejo-Kongreso 29 VII - 5 VIII)

Kvar karavanoj estas nun planitaj : la norda (Londono, Bruselo, Luksemburgo)

Informoj : cirilo@freesurf.fr

la orienta (Bresto, Varsovio, Berlino...)

chasseur@mail.ru

la suda (Barcelono, Liono, Bazelo)

xgodivier@esperanto.org

la okcidenta (Vannes, Angers, Parizo...)

xgodivier@esperanto.org

Ankaŭ postkongresa karavano al Parizo, Rennes, Mondeksremaĵo Finisterre (informas Cirilo).

Neesperantistoj ankaŭ bonvenas, kondiĉe ke ili pretu eklerni la Lingvon Internacian dumvoje (tuja aplikado dum la vespermanĝoj, kiam ĉiuj kune manĝas kaj babilas).

Bretonio invitas (kun aŭ sen biciklistoj)

Venu al Bretonio ĉi-somere por studi esperanton (tri niveloj), kanti, turismi, iniciĝi al Internet, ktp de la 18a ĝis la 14a de Aŭgusto en Plouezec. Informoj je la tel-n° : 02 96 22 77 17

Lingvaj semajnoj ankaŭ ekzistas en nia regiono, se

vi ne volas vojaĝi tro malproksime

-en Agde en majo (19-26)

-en Sète marbore en aŭgusto (25/8-1/9).

Restado sur insulo (Malto) :

Malta E^o-societo anoncas la okan internacian turisman semajnon de la 2a ĝis la 8a de septembro (eblas plilongigi la restadon). Samtempe oni festos la 40jaran datrevenon de la fondiĝo de la loka societo. Detaloj pri la programo estas haveblaj de SFS. Notinde, ke tiu evento okazas nur ĉiun duan jaron.

Konkurso :

La supre menciita societo (P.O. Box 142, Valletta CMR 01 - Malta) invitas vin konkursi per unu ĝis tri poŝtkartoj pri via lando, urbo. Surdorse de la poŝtkarto bonvolu skribi gratulmesaĝon kaj vian nomon k. adreson. La kartoj estos poste ekspoziciataj kaj tri lotumitaj partoprenintoj ricevos premiojn de libroj pri Malto.

Staĝoj estas anoncigitaj diversloke, jen ekzemple tiuj de "La Kvinpetalo" kaj de Greziljono.

BAUGE (49): Centre Espéranto de Grésillon

(Programmes à 02 41 89 10 34 sur place saison)

A tout moment kastelo.gresillon@free.fr

- Rencontre internationale d'enfants (6-15 ans) du 14 au 21/04
- Rencontre espéranto-44 les 2 et 3/06
- Stages d'été toutes les semaines du 7/07 au 18/08
détails programmes bientôt disponibles

BOURESSE (86): Kvinpetalo

- 20 - 24/2: Pratique de la langue (2e degré) avec Josée Lafosse (enfants et adultes)
- 27/2 - 3/3: Ecole ibérique: nouvellistes, poètes. L'épopée Utmoa avec G.Lagrange
- 9/4 - 13/4: Préparation au "Certificat de Capacité" Avec P.Royer et G.Lagrange
- 17/4 - 22/4: Histoire de la langue, conseils aux élèves et aux enseignants pour la partie orale de l'examen avec Claude Gacond
- 27/4 - 1/5: Botanique avec Ru Bossong et Philippe Pellicier
- 5/5 - 8/5: Hommage à Jeannine Vincent, ses traductions, sa vie
- 24/5 - 27/5: Randonnées à pied avec Monique Dusenty, Thérèse Pinet
- 4/7 - 8/7: Cours premier degré avec Nel Overwater (pratique de la langue)
- même période - Cours supérieur, études et débats sur textes avec Bert de Wit
- 11/7 - 17/7: Le Rideau se lève, l'art théâtral avec Paul Gubbins et Colin Simmonds
- même période - Initiation et pratique du Yoga avec Arlette Plutniak
- 3/8 - 7/8: Revues et dictionnaires 1902-1922. Evénements, enquêtes, censure, premier annuaire, l'affaire Grosjean-Maupin ... avec Th. Pinet et G.Lagrange
- 21/8 - 25/8: Préparation aux Hautes études avec Janine Dumoulin et G.Lagrange
- 7/9 - 13/9: Zamenhof : Vie et oeuvres avec Ed Borsboom
- 29/9 - 2/11: Semaine croate avec Nikola et Lili Rasic
- même période - Pratique de la langue (deux niveaux selon demande des élèves)
- 10/12 - 15/12: Semaine G. Waringhien: évocation de sa vie par ses amis
(Inf. Kvinpetalo: 05 49 42 80 74)

Internacia Seminario en Germanio, unu el la plej famaj junularaj E^o-aranĝoj, estas rakontita sur plurlingva retpaĝaro kun filmoj. Ĝuu la filmojn ĉe http://pberizzi.free.fr/IS/is_eo.html

Elektronika katalogo :

Internacia E^o-muzeo de la Aŭstria Nacia biblioteko, kiu posedas la plej grandan planlingvan bibliotekon realigas de 5 jaroj unikan projekton : la kreon de la elektronika katalogo "Trovento", konsultebla en interreto. Bonvenas ĉiu vizito de la dokumentaro ĉe : http://www.onb.ac.at/online_s/onspdbfr.htm.

France Culture :

Se vi ne havis la okazon aŭskulti la unuhoran elsendon de la 17a de marto pri la historio de Volapük kaj Esperanto, petu kopion de SFS.

PRI "BOUTIS"

Oni ne povas facile imagi ĝis kia grado da beleco atingas la roboj ktp de niaj avinoj en Provenco . Mi posedas unu de tiam .

Antaŭ dekkvin jaroj spronis min la deziro revigligi tiun arton kaj ties kontentigan teknikon, nomatan "boutis" .

Mi akiris necesan kompetentecon por verki libron pri la temo, kaj de tempo al tempo por fari publikan demonstiron .

Foje haltis antaŭ mi grupo da Japanoj kaj mirakle el inter ili la direktorino de ĵurnalo pri modoj . Ni akordiĝis pri la rajto traduki en la japanan mian verketon .

Pli poste okazis internacia ekspozicio de "Quilt 2000" (pufigita litkovrilo) en Yokohama, kaj mi ricevis inviton por demonstri la teknikon dum dek tagoj ekde la 7a de novembro .

Kia sukceso ! Sed kia problemo rilatela lingvojn . Oni dungis por mi Anglon, scipovantan la francan . Tiu Anglo transirigis miajn dirojn al Japanino kapabla la anglan . Imagu ! Du personoj je mia dispono tage kaj nokte !

Antaŭe mi sendigis altvalorajn realaĵojn de la antaŭaj jarcentoj, tre koste asekurigitajn . La tuto estis eksterordinara, mi devis kontentigi la aĉetintojn de la japanlingva eldono kaj subskribi alme-

-naŭ ducent librojn . Kia entuziasmo, kia entuziasmo !... sed mi estis kvazaŭ analfabeta !

Kiom mi suferis ne povi esprimi miajn sentojn por respondi la etoson . Nur unu vorton mi kapablis senĉese ripeti "arigato " (dankon) !

Ĉu vi povas imagi, ke de post mia rehejmiĝo mi ricevas leterojn, bildkartojn, donacojn . Jes estis kaj estas vera torturo esti senpova havi korŝire neniun eblecon esprimi siajn pensojn kaj dankojn .

Pli ol neniam mi sentis la nepran neceson de Esperanto, sed pri tio mi ne aludas, ĉar ne mi estis la organizanto !

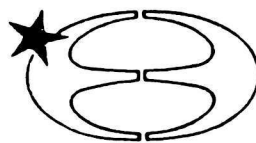
Andrée Gausson (30 St Mamert)

NDLR : Yokohama estas urbego kun pli ol tri milionoj da loĝantoj . En la "Jarlibro" estas pluraj delegitoj kaj eĉ la adreso de la oficejo de Jokohama Esperanto-Rondo . Domaĝe, ke neniuj petis la helpon de la lokaj esperantistoj .

Dankegon al nia samideanino pro la interesa raporto, kiu montras, fojon plian, kiel tro ofte disvolviĝas interŝanĝoj inter homoj diversnaciaj . Tradukmaŝinoj kaj eĉ duobla interpretado ne sufiĉas ! Vidu ankaŭ ĉi poste kiel "Midi Libre"(24/3), tuj post la librosalono en Parizo, konkludis artikolon kun la titolo "La Eŭropo de literaturo ne estas por morgaŭ" .

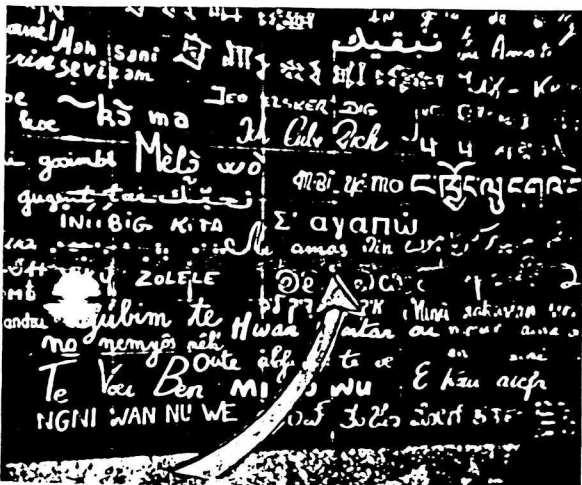
Ĉu la Eŭropo de homoj estas preta ?

Là aussi l'Europe reste à construire car la barrière de la langue vient s'ajouter aux handicaps d'un passé de conflits et d'incompréhension. ●

Le mur des "Je t'aime"

Sur ce mur, parmi 311 écritures manuscrites en 280 langues, figure un "Je t'aime" en langue espéranto. Cette collection murale est visible, à Montmartre dans le square Jean Rictus, à Paris 18e. (photo L. Marin)

A PROPOS DE LANGUES :

Lang(ue) de B(l)ois

Message reçu fin février : " Jack Lang a répondu à une question écrite du député François Goulard, proposant une épreuve facultative d'espéranto au baccalauréat . C'est niet . Avec les arguments ineptes habituels . Seul changement, c'est maintenant entre 44 langues étrangères que les parents peuvent exercer leur "libre choix" . Tout commentaire est inutile . L'espoir est doublement déçu, vu que le Ministre de l'Education actuel avait interpellé il n'y a pas si longtemps son prédécesseur sur les possibilités de la Langue Internationale .

Jeunes polyglottes

Ce revirement vient sûrement en partie d'un dossier défavorable au Ministère . Une autre explication réside dans le choix du conseiller spécial pour les langues qui n'est autre que Claude Hagège et dont les conceptions euphoriques (voir ci-dessous) reçoivent un début d'application . Peut-être pourrons-nous écouter lors de notre journée fédérale du 19 Mai l'enregistrement d'un débat avec cet éminent linguiste (écoute déjà remise deux fois) . M. Hagège, ayant déjà provoqué les réactions des espérantistes, s'en tient désormais à une position prudente sur la Langue Internationale (ni pour, ni contre) . Mieux, il contourne la difficulté . Ainsi, dans son dernier livre "Halte à la mort des langues !" chez Odile Jacob, où il recommande la vigilance pour éviter la disparition de la moitié des 5000 langues existantes au cours de ce siècle, il cite un écrivain hongrois (p.20-21) qui s'en prend vertement aux langues "artificielles", dont l'espéranto en premier lieu, langues "inodores et incolores" . Certes, Claude Hagège ajoute que l'appréciation est en partie injuste mais le mal est fait auprès du lecteur . Quant à la généralisation de l'enseignement des langues dans le primaire, peut-être que tous nos jeunes n'ont pas les possibilités linguistiques de M. Hagège et qu'il aurait fallu aussi penser intendance (moyens, postes, formation des enseignants, suivi de l'expérience) .

Pressions diverses

A la décharge de M. Lang, n'oublions pas non plus le lobby du tout-anglais, illustré par M. Allègre, les associations de parents qui voient "utile" et se contenteraient de l'anglais, les défenseurs des langues régionales (comme en Corse) . Le caméléon, symbole de l'année européenne des langues, aura bien besoin de s'adapter à toutes les couleurs de l'environnement et le vert de l'espéranto reste une option lointaine . Faudra-t-il attendre l'échec de l'expérience du multilinguisme pour que l'Espéranto ait une chance ? Si entre temps l'anglo-américain ne s'est pas imposé de manière irréversible... Faut-il, nonobstant le refus, relancer les pétitions pour le bac ? Attendre les échéances électorales et le prochain Ministre ? Ni fosu nian sulkon !

(suite p. 11)

EDUCATION

Langue vivante en primaire : l'anglais ou pas ?

■ Généralisé progressivement à partir de cette année, l'enseignement des langues vivantes à l'école primaire, pose la question de l'ultradominance de l'anglais face aux autres langues. Une hégémonie dénoncée par le ministre de l'Education lui-même.

Alors que la demande des parents d'élèves favorise dans son énorme majorité l'apprentissage de l'anglais, **Jack Lang** souhaite, lui, favoriser, autant que faire se peut, la "diversité linguistique".

" Si j'étais un dictateur, j'interdirais l'anglais en primaire », a-t-il dit mardi lors d'une réunion avec des inspecteurs de l'Education nationale.

Et d'expliquer que « mieux vaut commencer une autre langue en primaire, de toutes manières l'anglais sera étudié en sixième », en précisant néanmoins qu'il ne souhaitait pas trancher entre ceux qui prônent une interdiction totale et ceux qui demandent une imposition obligatoire de l'anglais à tous les élèves du primaire.

Le linguiste Claude Hagège, qui a conseillé Jack Lang sur le sujet, milite pour un apprentissage dès l'âge de 4 ans, des grandes langues européennes - sauf l'anglais - par tous les enfants de l'Union européenne, afin de lutter contre l'utilisation croissante de l'anglo-américain. Toutefois, « si les Etats se mettaient d'accord sur l'apprentissage précoce de deux langues étrangères, alors il n'y aurait pas de problème » pour inclure l'anglais sur la liste, ajoutait M. Hagège.

Tout à la fois conscient du retard français en matière de langues vivantes, et désireux de préserver la langue française, Jack Lang a présenté en juin un plan ambitieux pour l'étude des langues vivantes dès le primaire.

Ainsi en 2001, baptisée « année européenne des langues », l'enseignement est généralisé à toutes les classes de CM2, l'an prochain en CMI, et ainsi de suite jusqu'en cours préparatoire. De manière à ce que dans cinq ans, tout enfant qui entre en 6e commence une deuxième langue.

Le problème se situe dans la mise en œuvre du projet dans chacune des 59 000 écoles primaires françaises alors que les instituteurs ne sont pas formés aux langues vivantes actuellement.

L'une des idées du ministre est notamment d'utiliser les professeurs de langues qui sont en sous-service dans les collèges. Mais au-delà des problèmes syndicaux à régler, il faut aussi lutter contre les préjugés des parents.

Les profs en sous-service sont en effet ceux d'allemand, parfois d'italien, ou de langues plus rares comme le russe. ●

Midi Libre

■ jeudi 25 janvier 2001

Presse et radio

Chez elles aussi, le temps est très variable. Les inepties et caricatures sur l'espéranto ne manquent pas (peut-être pourrait-on prévoir une page spéciale dans le bulletin pour en rire !). Il y a aussi d'heureuses exceptions comme dans "Le Monde" (extraits ci-dessous) Permettez-moi de citer un journal inconnu chez nous : "Le Pays Briard". Son ancien directeur, Michel Vincent, parle régulièrement et positivement de l'espéranto (il reproche seulement aux espérantistes de ne pas savoir vendre un excellent produit). Ayant écrit au sujet d'un nouvel article de M. Vincent, j'ai eu la surprise de recevoir une lettre de lui me remerciant de mon intérêt et un coup de fil de la rédaction pour reformuler mon courrier un peu plus brièvement, afin qu'il paraisse intégralement. Il existe encore chez certains le sens des relations...

Plus récemment, l'émission "Concordance des temps" de France Culture (voir aussi p.8) a été appréciée par nos gesamideanoj. Le travail précis de M. Lescure a surpris ("Un imaginaire transnational ?" paraîtra en 4 volumes et sur 884 pages). Mentionnons le travail précieux de collaboration de notre historien régional et national Jean Amouroux, même si sa modestie doit en souffrir, et la fourniture de documents sonores fort intéressants pour l'émission de Henri Masson. Un excellent résumé de l'histoire de l'Espéranto. La mention d'une nouvelle jeunesse retrouvée pour l'E° grâce à Internet nous fait désirer un autre volet sur l'histoire récente et actuelle; c'est en ce sens que nous avons écrit aux responsables de l'émission.

Chiffres :

Mention spéciale aussi à "Courrier International" du 1° février. Débat de trois pages sous le titre "L'anglais, universel peut-être, mais fragile". Avec des sous-titres percutants : "En 2050, l'espagnol et l'arabe seront presque aussi répandus que l'anglais"; "En France, en Espagne et en Italie, moins de 3% de la population maîtrisent l'anglais", "Les gens préfèrent les nouvelles technologies quand elles parlent leur langue". Ce dernier argument explique pourquoi le pourcentage des utilisateurs du net pratiquant l'anglais en ligne est tombé à 47,6 % et que 55% du trafic sur la Toile n'a pas pour origine les Etats-Unis. Le centre du cybermonde a changé ! (source : "Courrier International"). Un détail : le site officiel du sommet de Porto Alegre était multilingue, celui de Davos n'était qu'en anglais... Enfin, "National Review" signale que le summum de la domination de l'anglais est peut-être derrière nous : 9,8% de la population mondiale en 58, 7,6% en 92. Bien sûr, les chiffres de la population ont également évolué ! Aucune position n'est jamais définitivement acquise.

Et quand on vous titillera à l'avenir sur le nombre d'espérantistes, retournez la question et interrogez sur l'anglais !

Jean Hénin

La renaissance de l'espéranto, langue alternative

Alain Abellard abellard@lemonde.fr
Mis à jour le lundi 8 janvier 2001

Le Net, c'est la deuxième jeunesse de l'espéranto, s'exclame Philippe Berizzi, ex-président de l'association Espéranto-Jeunes à Paris. Et quoi de plus naturel que cette langue créée de toutes pièces au XIXe siècle par le docteur Zamenhof à des fins "universelles" se propage sur le réseau planétaire. En tapant "espéranto" sur n'importe quel moteur de recherche, des milliers de sites apparaissent. Ceux des associations qui foisonnent dans le monde entier, mais aussi des pages personnelles, des bibliothèques proposant des ouvrages traduits, des sites musicaux, et nombre d'autres, en espéranto donc. Incompréhensibles pour le non-initié ? Qu'à cela ne tienne : la plupart des sites proposent des cours, gratuits ou non, avec ou sans correcteurs en ligne, pour apprendre en dix leçons la langue artificielle dont beaucoup ont pensé, à une époque, qu'elle pourrait contrer un jour la domination de l'anglais.

Aujourd'hui, les espérantistes n'en demandent pas tant : "C'est une langue alternative", résume Philippe Berizzi qui aime relativiser : "La planète entière ne parle pas anglais ; elle ne parlera pas non plus espéranto." "C'est une langue auxiliaire, faite pour communiquer en minimisant les freins. Elle permet de s'exprimer aisément sur un pied d'égalité", remarque Bruno Flochon, vice-président de l'association Espéranto-France. Depuis un an ou deux de plus en plus de jeunes "débarquent" au siège des deux associations en parlant l'espéranto grâce aux cours sur le Net. "C'est une deuxième population, jeune, portée par la vague technologique, souvent des hommes et beaucoup d'informaticiens", dit Philippe Berizzi.

M Le Monde

ACTIF

UTOPIES ET PRÉJUGÉS

Victime de ses utopies et de beaucoup de préjugés, la langue de Zamenhof semblait être tombée en désuétude. Le gros de la population espérantiste française avait appris cette langue juste avant la dernière guerre. Il y a maintenant "2 000 nouveaux élèves par an en France, sans compter ceux qui apprennent sur le Net", se réjouit Bruno Flochon, qui ajoute : "Périodiquement, nous sommes obligés de fermer momentanément les cours en ligne car tous les correcteurs sont occupés. L'Internet est un média qui semble bien naturel aux espérantistes. Il n'y a cependant ni prosélytisme ni revendications humanistes dans la plupart des sites sur l'espéranto." Dans les forums de discussions sur le Net, il y a en général des regroupements par affinités linguistiques, constate Philippe Berizzi, les forums en espéranto regroupent des gens de partout, mais on y discute des mêmes choses qu'ailleurs.

Quand le docteur Zamenhof proposa pour la première fois, en 1887 sa langue, il affirmait : "J'ai acquis la conviction qu'une langue internationale ne peut être qu'une langue neutre et non celle d'une nation." Aujourd'hui, le nombre d'espérantophones dans le monde est estimé entre 3 et 10 millions. Certes, c'est peu en comparaison du nombre d'internautes, mais il faut y voir le signe d'un autre langage international, lui aussi construit de toutes pièces, "l'espéranto du Net". Il n'a assurément pas la même vocation que l'anglais, mais permet tout de même beaucoup. "Voici que des êtres humains s'aiment en espéranto", déclarait il y a quelques années Umberto Eco. Depuis, leurs rangs se sont étoffés.

A. Pr.

* et les frais!

Le Monde daté du mardi 9 janvier 2001

ELEKTU VI MEM VIAN KATEGORION

Verŝajne vi konsentas, ke la esperantistoj konsistas el multaj kategorioj, malgraŭ tio, ke oni ofte nomas ilin "samideanoj". Ni volas priparoli tiujn kategoriojn, kvankam ne eblas garantii, ke ni nomas ĉiujn.

1. Bonan-tagon esperantistoj

Ilia vortprovizo estas tro limigita. Kelkajn esprimojn ili bonege scias, ekzemple "bonan tagon", "kiel vi fartas?", "ĝis revido". Cetere ili ĉiam parolas nacilingve. Tre ofte ili portas grandan verdan stelon.

2. Eternaj komencantaj esperantistoj

Dum pli ol jardekoj ili jam studas la Internacian Lingvon, sed ili malmulte progresis. Kiam aliaj esperantistoj alparolas ilin, ili ruĝiĝas kaj ne scias respondi. Ĝenerale ili tre flue parolas nacian lingvon en Esperanto-kunvenoj.

3. Filatelist-esperantistoj

Ili volonte korespondas kun ĉiuj landoj, sed nur por interŝanĝi poŝtmarkojn. Cetere ili ne partoprenas esperantis-tan vivon.

4. Vortar-esperantistoj

Vortar-esperantistoj aŭ promenantaj vortaroj, kontraŭe, scias multege da Esperantaj vortoj, precipe tiujn, kiujn oni preskaŭ neniam bezonas. Sed en interparolo kun aliaj ili mallerte balbutas; ili neniam legas libron (krom vortaron), kaj korespondi ili ne ŝatas.

5. Gazet-esperantistoj

Ili opinias, ke ĉiu, kiu pli malpli bone scipovas Esperanton, havas taskon verki gazet-artikolojn. Tiu kategorio senesperigas verajn redaktorojn. Iliaj plumfruktoj ne bongustas. Verkado postulas apartan talenton.

6. Klub-esperantistoj

Ili loĝas precipe en grandaj urboj, kie la verda movado floras. Ili regule vizitas la kunvenojn en propra klubo, sed tute ne interesiĝas pri la distrikta, pri la landa aŭ internacia movado, pri kongreso, ktp.

7. Kongres-esperantistoj

Ili plejparte estas fraŭloj (ambaŭseksaj), loĝantaj izolite en malgrandaj lokoj. Ili havas amikojn en ĉiuj urboj, kie jam okazis internaciaj kongresoj. Sed en la propra loko, urbeto aŭ vilaĝo ili estas (kaj daŭre estos) la solaj esperantistoj.

8. Gramatik-esperantistoj

Ili fervore studas la teorion flankon de nia lingvo. Pri la plej subtilaj gramatikaj demandoj ili scias la sole ĝustan respondon. Ve, kiu uzas la lingvon ne laŭ iliaj konsiloj! Ĉiam ili havas la ruĝan krajonon en la mano.

9. Nur-esperantistoj

Ili estas homoj, por kiuj la zamenhofa kreaĵo estas la sole ĝusta vivocelo. Ili interesiĝas pri nenio alia. Neniam ili legas nacilingvan libron aŭ ĵurnalon. Ilia domo estas plena de esperantaĵoj. Ili portas verdan stelon, verdstelajn ringojn, manikbutonojn, poŝtranĉilojn, kraĵonojn; eĉ noktovestoj estas ornamitaj kvinpentstele. En ĉiu rondo ili parolas daŭre pri Esperanto, ĉiun ili salutas esperantlingve. Ili estas la plej bonaj kontraŭ-propagandistoj de nia movado.

10. Politik-esperantistoj

Ili politikas sian ekstreman radikalan politikan opinion, prefere en la verda movado; verŝajne tial ĉar ekster tiu movado neniu aŭskultas ilin. Ili estas eksterordinare aktivaj. En ĉiu kunveno aŭ kongreso ili petas plurfoje la parolon, disdonas flugfoliojn, kunportas memverkitajn gazetojn ktp. Esperanto estas por ili politika ĉastereno.

11. Opozici-esperantistoj

Ili ŝatas aŭdi sin mem, sed oni malmulte povas diri, ĉu ili samopiniis kun la gvidantoj. Tial ili ĉiam estas kontraŭ la agoj de la plimulto. Ili ŝatas fortajn, akrajn kvalifikojn kaj senfinajn lamentadojn. Se oni volas kredi al ili, ĉiuj aktivuloj en niaj organizoj estas trompantoj, profitemuloj aŭ diktatoroj.

12. Kritikemaj esperantistoj

Tiu kategorio daŭre observas, klasifikas kaj severe prijuĝas la samideanojn. Neniu taŭgas krom ili mem. La saĝa leganto aŭ aŭskultanto verŝajne jam konstatis, ke la verkinto de ĉi tiuj linioj estas unu el la plej tipaj reprezentantoj de ĉi lasta kategorio. Probable ni forgesis kelkajn kategoriojn. Ĉu vi, leganto, jam renkontis vian portreton? Aŭ ĉu vi apartenas al la 13a kategorio?

13. La ordinaraj esperantistoj

Ili estas progresemaĵoj, kiuj interesiĝas pri multaj aferoj i.a. ankaŭ pri Esperanto. Ili uzas la lingvon praktike kaj klopodas disvastigi ĝin. Por ili Esperanto estas bona rimedo por atingi altan, tuthomaran kulturon.

LE COIN DU POÈTE

LE DIAPASON RETROUVÉ

Jadis, l'époque est bien lointaine,
Dans l'eau, sur terre ou dans les airs,
Les bêtes vivaient en pleine harmonie,
Car un même langage unissait les espèces.
C'était vraiment trop beau, digne du Paradis.
Vont le temps de la jalousie,
Des dissentiments, de la haine.
Le Lion, défenseur de la paix menacée
Convoqua donc tous ces sujets
Pour que chacun, loyalement, dise ses craintes.
Dame Girafe est la première à porter plainte
Alléguant que le Tigre, avec impertinence
Se moque de son cou, de ses pattes trop grêles,
De sa démarche singulière.
Le Zèbre, à son tour, rapporte, indigné,
Les propos blessants de la Hyène :
En se riant de moi -d'un air sardonique-
Elle m'interrogea d'une sottise façon :
«Mon pelage est-il blanc avec des bandes noires
Ou suis-je noir rayé de blanc ?»
Le Coq s'en prit au Bouc et à ses calomnies :
«S'il ne peut réveiller le monde dès l'aurore
C'est que son horloge est cassée. Vilain mensonge
Les plaignants furent si nombreux
Que le Lion ne put les satisfaire tous.
Il soumit au juge suprême
Les doléances formulées.

Koloroj

Hodiaŭ mi aŭdas

La gracilan birdon, kiu kantas

Sur arba branĉo.

Ĝi estas kontenta

Ĉar ĝi trovas manĝaĵon sur la fenestro

De la domo .

Ĝi estas blua kiel la ĉielo,

Flava kiel la suno.

Morgaŭ mi aŭskultos

La gracian birdon, kiu kantas

La mesaĝon de espero,

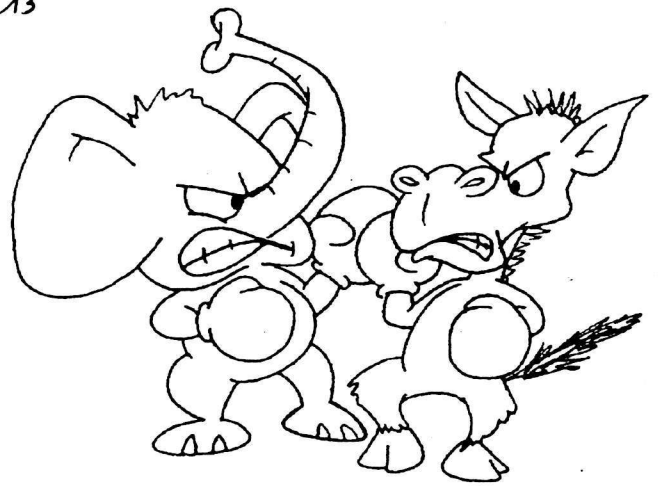
Kaj ĉiuj sur la tero rigardos

La verdan esperantan stelon .

Mathilde Caruel (inicadkurso de Perpignan)

13

Bientôt, de Jupiter, on connut la sentence :
«Vous avez dissipé l'inestimable don :
Celui de posséder une langue commune
Et de l'utiliser à de louables fins.
Dorénavant, les animaux, je le décrète
Auront tous leur cri respectif.»
C'est ainsi que, depuis, sur terre, en l'air, dans l'eau
On entend les uns bêler, jacasser,
Tandis que d'autres braient, rugissent ou roucoulent.
Leur harmonie n'est plus ce qu'elle était jadis :
Ils ont perdu le diapason !
Chez les humains aussi règne la confusion.
Pour eux la barrière des langues
Fait obstacle à l'amour, la fraternité.
Comment donc franchir sans peine
Et ouvrir aisément la porte sur le monde ?
Il suffit d'une clé magique
Dont le nom, symbole d'espoir
Résonne sur la terre entière
Sans se soucier des frontières,
Un nom que répète l'écho
Disant à tous : ESPERANTO

Fernande TERRAL année 2000

Poésie proposée à l'Académie de Provence
pour répondre au thème : «Quelle langue pour l'Europe ?»

DISTRA PAĜO

KRUCVORTOJ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I										
II										
III										
IV					■		■			
V			■							
VI				■				■		
VII									■	
VIII					■					
IX								■		
X										

HORIZONTALE

- I) - Esplorej(o).
- II) - Kredodefend(o).
- III) - Katolika titolo.
- IV) - Pelv(o) / Utila plant(o).
- V) - En tuto / Amerika rivero.
- VI) - Neplen(a) / Korafera / Cifero.
- VII) - Tenere sieĝi.
- VIII) - Element(o) / Virinnomo.
- IX) - Unua skrib(o) / Venka punkt(o), foje.
- X) - Ostrogotoj, antaŭe.

VERTIKALE

- 1) - Subopio.
- 2) - Ĉambrar(o).
- 3) - Sufiĉas / Far(i) kiel en Kana.
- 4) - Faka finaĵo / Franca urbo.
- 5) - Ŝenkapa kron(o) / Movil(o) / Freneza bovin(o), jam.
- 6) - Strataj trudul(oj).
- 7) - Ĉambret(o) / Manĝovazo.
- 8) - Ĵaluza dramo / Almenaŭ...
- 9) - Oleoherbo / Serpent(o).
- 10) - I(u), nun, inter aliaj en Afganio.

Solvoj de la n° 155a :

BOPARO

Horizontale : I Skolopendr. II Karakorumo. III Aragonit. IV Rit - Nanism. V Ikon - Risko. VI Farandol. VII It - Ti - Jakt. VIII Kuraca - Era. IX Iran - Lb - Er. X Lokomotivo.

Vertikale : 1 Skarifikil. 2 Karikaturero. 3 Orator - Rak. 4 Lag - Natano. 5 Okon - Nic. 6 Ponard - Alo. 7 Erinioj - Bt. 8 Nutislac. 9 Dm - Sk - Krev. 10 Rokmontaro.

NI LUDU

Reordigu la literojn de la maldekstra tabelo por konsistigi vortojn sur la dekstra tabelo (laŭ la difinoj). Sur la unua kolono, vi trovos la nomon de la urbo de la baldaŭa Nordfederacia Kongreso kaj, sur la tria, lokon kie kongreso disvolviĝas.

urbo de la baldaŭa Nordfederacia Kongreso

O	R	V	E	K	R	A	⇒						⇒	La tuta spirita produktajo de iu
B	O	L	A	P	O	M	⇒						⇒	Tre granda memfido
E	L	O	N	O	N	I	⇒						⇒	Reĝino de la bestoj
G	N	O	M	I	J	E	⇒						⇒	Malfacilaj proponotaj divenotajoj
D	R	I	G	O	N	E	⇒						⇒	Infano de Nigra Afriko
E	L	E	C	O	R	I	⇒						⇒	Kulturita legomo
L	U	T	I	S	I	R	⇒						⇒	Omami tekston per bildoj
Z	E	O	R	K	C	E	⇒						⇒	Io por lertigi per la praktiko
V	J	O	R	A	N	O	⇒						⇒	Tago de ŝanĝo de jaro
K	O	B	O	R	T	O	⇒						⇒	Monato de Revolucio en Rusio

loko kie kongreso disvolviĝas

Ludo el la lasta bulteno "Norda Gazeto".
Inventu similajn kaj sendu al SFS. Anticipan dankon!

La venonta SFS aperos komence de julio. Bonvolu sendi viajn kontribuojn **antaŭ la 20a de junio** al Jean Hénin - Beauregard - Route de Montcayroux 48500 La Canourgue
Telefono kaj fakso : 04 66 32 86 36 Jean.Henin@wanadoo.fr